

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-105

9.2.2023

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Råteskader på hytte – plutselig – unntak for skade på utvendig treverk.

Sikrede oppdaget råteskader på vinduskarm på forsikret fritidsbolig i 2021 og meldte fra til selskapet som engasjerte en takstmann. Ut fra takstrapporten la selskapet til grunn at det kun var utvendige råteskader og avsto dekning. Sikrede var uenig og viste til at hun hadde hatt en skade i 2019 hvor det ble gjort enkelte utbedringer/utskiftninger, men at skaden i 2021 kunne vært unngått om selskapet hadde tillatt at skaden fra 2019 hadde blitt ytterligere undersøkt og utbedret. Selskapet opprettholdt at det ikke var dokumentert at det var oppstått plutselig skade, eller råteskader innvendig. Nemnda kom til at råteskadene ikke var dekningsmessige over standarddekningen eller toppdekningen da skadene ikke var oppstått plutselig. Videre kom nemnda til at skadene heller ikke var dekningsmessige over sopp- og råtedekningen da denne blant annet hadde unntak for skader på vinduskarm og annet utvendig treverk.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skader i forsikret fritidsbolig.

Vilkår

Toppvilkårenes pkt. 2:

Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som følge av slik skader.

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

Standardvilkårenes pkt. 4:

Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som nevnt i punkt 3.4.

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

Sopp-, råte- og insektsforsikring pkt. 1.1:

Dekkes ikke:

- Skade på vinduskarm, dørstokk, ytterdør, rekkverk, balkong, terrasse, veranda, vannbrett, annet utvendig treverk, samt skade over overkant av taksperre/overgurt.
- Ikke erstatningsmessig vannskade som har utviklet seg i forkant av sopp og/eller råteskade.

Sikrede meldte i august 2021 om at det var oppdaget råteskader på vinduskarm. Sikrede har opplyst at selskapet avsto dekning. I oktober meldte sikrede på nytt om skade ettersom snekkeren hun hadde engasjert for reparasjon før vinteren avdekket at det var tegn til at det måtte være en lekkasje høyere opp som trakk ned i konstruksjonen og forårsaket råteskade.

Sikrede hadde i 2019 hatt en lignende skade. Sikrede opplyste at snekkerne som utbedret den gang hadde villet utbedre/sjekke mer, "men fikk nei fra forsikringsselskapet".

Selskapet engasjerte takstmann som besiktiget fritidsboligen. Av rapport fra S. datert 16.11.21 fremgikk følgende:

Her er det mest trolig at regnvann har blåst inn i gliper mellom treverk og forårsaket råte. Yttervegg ligger værutsatt.

Vedrørende skadeomfang fremgikk følgende:

Råte på list over vindu utvendig grunnet fukt.

Selskapet avsto dekning påfølgende dag med henvisning til unntak for råteskader på utvendig treverk.

Ved henvendelse til selskapet 9.12.21 opplyste sikrede at det hadde sprutet vann inn slik at det var kommet merker innvendig.

Selskapet ba på denne bakgrunn om at dokumentasjon på dekningsmessig skade ble innhentet. Selskapet ønsket ikke å sende takstmann på ny.

Sikrede innhentet rapport fra snekker som utførte arbeidet for henne og oversendte til selskapet. Av rapporten datert 29.3.22 fremgikk blant annet følgende:

Bak vindsperre er asfaltplater helt gjennomtrengt av vann, noe som antyder at det kommer vann inn høyt oppe på fasaden og trekker inn bak vindsperreduk og stopper opp på topp av vinduer der duken er limt/tapet til vinduer.

Dette gjør at vann blir stående mellom asfaltplate og vindsperre og fører til at vannet trekker sakte men sikkert inn i vindusrammer og inn i asfaltplate og reisverk.

Flere vinduer har råte skader i karm og det viser tydelige spor på vanninntrenging på innsiden av fasaden selv om man ikke kan se noen direkte feil på tetninger rundt vinduer.

Som bilder viser, ser man at vindsperre i topp av vegg ikke er tilfredsstillende tapet/klemt og det er derfor stor sannsynlighet for at vann kommer inn i topp av fasade som tidligere antydte.

Selskapet avsto 27.4.22 på ny dekning og viste til unntak for utvendig råte. Selskapet påpekte at det var innvendige skader, og ikke utbedring av selve lekkasjen, som kunne erstattes.

Etter anbefaling fra snekker byttet sikrede til vedlikeholdsfrie vinduer i den aktuelle delen av hytta.

I august 2022 tok sikrede på ny kontakt med selskapet. Hun ønsket at saken skulle bli behandlet på nytt og skrev følgende:

At vann, antagelig fra byggetidspunktet, har trengt inn bak ytterveggen er ikke noe vi kunne ha kunnskap om før hele fasaden ble avdekket nå i sommer.

Selskapet opprettholdt 6.9.22 at det ikke var dokumentert innvendige skader og fastholdt sitt avslag. Sikrede godtok ikke svaret og brakte saken inn for Finansklagenemnda.

Sikrede har i det vesentlige anført at hun må ha krav på erstatning etter at det ble avdekket omfattende skader på forsikret hytte. Sikrede har poengtert at skaden kunne vært forhindret dersom hennes snekker hadde fått tillatelse til å utbedre skaden ytterligere i 2019. Sikrede har forhindret at det ble en større sak som i 2019, og det er helt urimelig at hun skal stå for alle kostnader selv. Ifølge snekker er feilen helt fra byggeår, noe sikrede ikke hadde forutsetninger for å forstå. Det er mye fokus på råte i vinduskarm som ikke dekkes, men dersom det hadde vært undersøkt/utbedret mer i 2019 kunne mye av skaden nå vært unngått. Råte i vinduskarm kommer av vann som trengte inn på innsiden av bordvegg og fukt i asfaltplater. Det er ikke dårlig vedlikehold på hytta. Skaden er en klar forsikringssak.

Selskapet har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på erstatning. Det er sikrede som har bevisbyrden. Av vilkårene for sopp- og råteforsikringen fremgår det at forsikringen dekker skade ved råte, men at skade på vinduskarm og annet utvendig treverk er unntatt. I rapport fra S. fremgår det at regnvann har blåst inne i gliper og forårsaket råte. Skadeomfanget er oppgitt å være råte på list over vindu utvendig grunnet fukt. Slik det fremgår av dokumentasjonen i saken er det råteskade på utvendig treverk/karm grunnet fukt, noe som medfører at råteskaden ikke er dekket jf. unntak for "vinduskarm" og "utvendig treverk".

All den tid sopp- og råteforsikringen ikke dekker råteskaden, er spørsmålet om den, og eventuell annen vanninntrengning, omfattes og eventuelt dekkes under sikrede sine topp- eller standard forsikringsvilkår. Det følger av forsikringsvilkårene for sikrede sin topp bygningsforsikring pkt. 2 og standard forsikringsvilkår pkt. 4 at det er en forutsetning at skaden har oppstått tilfeldig og plutselig. Finansklagenemnda har i flere tidligere uttalelser lagt til grunn at formuleringen "plutselig" betyr at skaden må inntreffe raskt, i motsetning til skader som utvikler seg over tid. I praksis har nemnda lagt til grunn at skader som utvikler seg over noen timer anses som plutselig, mens en skadeutvikling over ett døgn ikke kan anses å være plutselig.

Som nevnt ovenfor har råteskaden oppstått grunnet fukt, herunder grunnet regnvann har blåst inn i glipper mellom treverk. Videre fremgår av rapporten fra snekker datert 29.3.22 at "vann blir stående mellom asfaltplate og vindsperre og fører til at vannet trekker sakte men sikkert inn i vindusrammer og inn i asfaltplate og reisverk".

Ut fra dokumentasjonen opprettholder selskapet at sikrede ikke har sannsynliggjort at skaden har oppstått plutselig i foreliggende tilfelle. Tvert imot virker det som om skaden har skjedd som følge av fukt/vann over tid.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for råteskade på hytte.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Generelt

Innledningsvis bemerker vi at hvilke skader og tap selskapet svarer for, og hvilke unntak som gjelder, avhenger av vilkårene som er tilknyttet forsikringsavtalen som er inngått med selskapet. Vilårene, med tilhørende unntak, angir hvilken risiko selskapet har valgt å påta seg. Dette er hensyntatt ved premieberegningen.

Videre er det sikker rett at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet svarer for iht. vilårene. Det samme fremgår av fast og langvarig nemndspraksis, se eksempelvis nemndas avgjørelse i FinKN 2017-310:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, (...)

Standarddekning og toppdekning

Du har tegnet topp bygningsforsikring på den aktuelle hytta. I tillegg til standardvilkårene har du derfor også den utvidede dekningen topp.

Av både de ordinære vilårene og toppvilkårene er det en forutsetning for dekning at skaden er plutselig, jf. toppvilkårenes pkt. 2 og standardvilkårenes pkt. 4 hvor følgende fremgår:

Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som følge av slik skader (topp)/utgifter som nevnt i punkt 3.4 (standard).

Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. bl.a. FinKN 2021-620 og 2021-853.

Vi innehar ikke teknisk sakkyndig kompetanse og må derfor legge til grunn de sakkyndige vurderinger og rapporter som er fremlagt av partene. Av rapporter i denne saken fremgår det at problemet med vanninntrengning antagelig har pågått siden byggeåret, og at vann sakte men sikkert har trukket inn i vindusrammer, i asfaltplate og reisverk. Slik saken er dokumentert er det følgelig ikke sannsynliggjort at skaden er plutselig, og skaden er følgelig ikke omfattet av bygningsforsikringen.

Råtedekning

I tillegg til bygningsforsikringen har du også tegnet en sopp-, råte- og insektsforsikring i selskapet.

I disse vilkårene er det ikke krav om at skaden skal være plutselig. Av vilkårenes pkt. 1.1 fremgår det at råteforsikringen dekker "Skade på fullverdiforsikret bolig/fritidsbolig ved råte, ekte hussopp og andre typer sopp som ødelegger tre." Det synes ikke å være uenighet om at det er avdekket råte på forsikret fritidsbolig.

Det fremgår imidlertid av samme vilkårspunkt at forsikringen ikke dekker "skade på vinduskarm, dørstokk, ytterdør, rekkverk, balkong, terrasse, veranda, vannbrett, annet utvendig treverk, samt skade over overkant av takspærre/overgurt".

Av de rapporter som er fremlagt i saken fremstår det som om råteskadene som er avdekket er på nettopp Sopp-, råte- og insektsforsikring og dermed er unntatt dekning.

Øvrige anførsler

Du mener det er urimelig at du selv må stå for hele kostnaden ved utbedring da du ved å igangsette reparasjon har avverget en større skade videre. Du har også vist til at skaden kunne vært unngått om din snekker hadde fått lov til å utbedre/undersøke mer etter skade i 2019. Videre har du poengtert at det ikke var mulig å avdekke skadene tidligere, og det ikke har vært dårlig vedlikehold på hytta.

For det første bemerker vi at selskapet ikke synes å ha anført at hytta har vært dårlig vedlikeholdt, eller at skaden skyldes dårlig vedlikehold. Videre er det heller ikke slik at skader er dekningsmessig under forsikringen dersom man ikke kan lastes for at skaden har skjedd. Mange skader oppstår uforskyldt, men er likevel ikke dekket av forsikring. En forsikring dekker ikke alle skader som kan oppstå, men bestemte begivenheter som er regulert i vilkårene som gjelder for den avtalen som er inngått med forsikringsselskapet. Vilkaene gjenspeiler den risikoen selskapet har valgt å påta seg, som igjen gjenspeiler prisen på forsikringen.

Hva gjelder din anførsel om at skaden kunne vært unngått dersom din snekker hadde fått lov til å utbedre/undersøke mer etter skaden i 2019 er vi noe usikre på hva som ble kommunisert den gang. Vi har ikke fått fremlagt korrespondanse fra skadesaken fra 2019. At selskapet eventuelt har avslått dekning for en skade i 2019 betyr imidlertid ikke at din snekker ikke "fikk lov" til å undersøke/utbedre ytterligere. At selskapet eventuelt ikke erstattet utgifter til en slik undersøkelse/utbedring er et annet spørsmål. Generelt er det som nevnt over du som sikret som har bevisbyrden for at det eventuelt har oppstått en dekningsmessig skade, herunder innhente og bekoste takst/sakkyndig rapport.

På bakgrunn av ovenstående har vi etter dette kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).